

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 August.

Lunile trecute într-aga presă s'a ocupat de alegerea dlui Baltik ca episcop luteran al districtului dincóce de Dunăre, și la rëndul ei presa magiară nu a fost prea încântată de această alegere.

Le rămăsese însă celor cu capetele mai inferbintate o ușiță de scăpare. Credeau adică, că guvernul nu va aproba alegerea. Credința acesta a fost nimicită prin întărirea actului de alegere, și față cu faptele complinite diarele magiare începură a intona alte cörde.

Cu deosebire la festivitățile de instalare, când episcopul a rostit programul seu de lucrare și în limba magiară, unele din diare erau încântate de rezultat.

Ilusiunile aceste încă nu au avut durată. Vine conventul dincóce de Dunăre și se ocupă sub președința noului episcop de lucruri interne de ale biserice, de purtare matriculelor și de întrebarea, dacă e, sau nu e necesar a se întruni un sinod general al tuturor protestanților-luterani, și aceste întrebări conventul le resolvă cum crede, că convine interesele biserice.

Diastica dă din nou signalul de alarm.

Am dīs noi de multe ori, că presa caută îndins să facă din biserica aceea ce nu este, cuiburi de panslavism și alte isme, cari pot fi numai în capetele ómenilor ce nu cunosc ori nu vor se cunósca spiritul cel pacinic ce domnesce cu deosebire la bisericile cu caracter național. Aceste e drept, că în marginile autonomiei lor lucră ca să se conserve intact dreptul de a se folosi de limba lor în afacerile lor interne.

Și nisința lor acesta legală, dréptă și justă e timbrată cu tot soiul de epitete de cătră cei ce au interesele lor ca să se prezenteze de stâlpi ai statului magiar, până când în realitate adevărații stâlpi ai statului sunt numai cetățenii și bisericile cu credincioșii lor.

La o parte deci cu meseria de a denunța bisericile, fie ea slovacă, sêrbescă, română ori ev. luth., căci aceste biserici sunt cari dau multă mână de ajutoriu statului, ca să-și împlinésca misiunea lui culturală, ceea-ce el singur nu o ar puté face.

Nu se pôte pretinde ca episcopul Baltik, după ce s'a aședat în scaunul seu să servescă altor interese decât intereselor biserice sale, și trebuia în adevăr ca biserica prin reprezentanții sei legali să vie, și să se pronunțe, că în biserici nu esistă panslavism, și că cercetarea unei sêrbărici fie ea chiar la Kiev nu însemnéază trădare de patrie.

În privința acesta ce liberale sunt alte state. Să luăm de exemplu pe vecina Românie, acolo episcopul reformat al Ardélului are preoți, credincioși, scóle, le inspecțiunează, capêta informațiuni dela ei și le dirige trebile din Cluș, fără ca românii din țera românescă ori guvernul să se sparie de aceste lucruri în adevăr cam estraordinare. Tot acolo a suferit să se instaleze un arhiepiscop catolic, suferă chiar propaganda catolică făcută de români gr. cat. anume duși acolo din Ardél, și trece peste aceste la ordinea dîlei ca preste nescă lucruri cari să întemplă fără se vadă în ele periclitarea statului. România e un regat mai tiner, nu e așa mare și puternic ca Ungaria, și aceleia nu-i e frică, că statul să va clătină din temeliile sale pentru lucruri de aceste.

Ne spun frații magiari în tóte dîlele, că ca la noi la nime, libertate, egalitate și frățietate, de nu scim ce se mai facem de imbuibați de aceste daruri ale lui Dîeu, dar când vine vorba să le reclamăm, atunci îndată 'și ies ómenii din sărită.

Așa nu e bine!

Trebuie să se dedea ómenii să înțelégă odată pentru totdeauna, că naționalitățile nu se lapédă de limba lor bucuroși, și dacă pe alte terene li s'a impus altă limbă, biserica nu e terenul pentru lucruri de aceste. În biserică trebuie se lăsăm pe fie-care să se rógă în limba lui, și dacă magiarul pôte să se rógă în limba lui, ar fi trist ca cei de alt neam se nu o pótă face.

E drept, că matriculele nu sunt rugăciuni, dar sunt afaceri interne bisericesti și afacerile acele le reguléază conventul și la noi sinodul fără să întrebe pe esaltații dela diarele jidano magiare, de le place ori nu! La o parte deci cu șicanele. Bisericile vor pace și propoveduesc numai pacea, e păcat că ómenii pătimași bagă zizanie în biserică, când în o formă când în alta.

Revista politică.

Bêtrânul conducătoriu al stângei extreme din dieta magiară, retras din cauza zăduvlui verei la Tatra ca să-și oțelésca puterile pentru viitórea sesiune parlamentară, a început să dea semne de viétă, ér aceste semne sunt amenințări cătră guvern, și partidul așa numit liberal.

Conducătoriul Irányi nu e de loc mulțămit, cum intenționează guvernul să facă reformele, ér reforma pe terenul administrativ, prin care guvernul cêrcă să concentreze într-egă puterea în mîna sa, 'l nelinsecesce cu totul în lînistea în care s'a ratat. Partidul seu, afirmă Irányi într'un articol din dîlele

trecute, va începe politica de obstrucțiune îndată-ce se va simți, că guvernul este pregătit să prezenteze, până a nu se face nouă alegeri în cameră, proiectul pentru reforma administrativă.

În timp ce Irányi amenință cu obstrucționism, guvernul a mai raportat o victorie prin trecerea deputatului de până acum din partidul opozițional moderat Francisc Fenyvessy în partidul guvernamental. Fenyvessy, carele a fost primit cu mare tãmbău din partea alegătorilor sei, i-a surprins pe acestia cu declararea, că dînsul va spriginî de aici încolo partidul guvernamental. Motivele, ce-l fac să se decidă la acesta sunt ușor de aflat. Guvernul e compus din cele mai bune puteri și a pășit în activitate cu același program, ce l desfășură partidul opozițional moderat, de aceea nici nu află de consult și de oportun, ca acest partid să mai facă guvernului opozițiune.

Cu cât se apropie mai mult epoca ficsată pentru călătoria împăratului german în Rusia, cu atât se grămădesc comentariile asupra ei, și se înțelege, că se discută cu o vioiciune cu atât mai mare, cu cât e aproape singurul eveniment mai însemnat în acest timp de secetă politică.

Oficiosul pestan „Pester Lloyd” aprețiind comentările, cari s'au făcut până acum, dîce că deși nu se pôte negă importanța mai mare decât a unei visite personale a întrevederii ce va fi între cei doi împărați, totuși e greșită părerea, că ar fi vorba de încheieri importante și de perspective nòu ale politice europene. Un lucru e sigur: Alianța întreită nu suferă nici o sguduire. Împăratul rus va puté fi confirmat în intențiile sale pacinice cu atât mai bine; dar bulevardul păcii, ridicat de alianță e neatârnat în existența lui de evenimente politice dîlnice.

Asupra călătoriei împăratului Wilhelm II în Rusia, publică „Politische Korespondenz” următórole amênunte pe cari le primesce din Berlin:

Suita împăratului va fi întocmai ca și aceea, care l'a însoțit în Svedia, Norvegia și Englitera. Afară de adiutanții generali, adiutanții de arípă, medicul de casă și un consilieriu din ministeriul de esterne, care însoțesc pe împăratul, ca și odinióră pe bunicul seu, în tóte călătoriile, se vor mai afla în suită numai două persóne nòue. Acestea vor fi: cancelariul Caprivi și prințul Albert de Sachsen-Altenburg. Firesce, dîce „Polit. Cores.”, că se va aduce vorba și despre politică între cei doi împărați de o parte, și bărbații de stat de altă parte. Se desminte însă cu tótă hotărîrea că din partea Germaniei s'ar legă de această călătorie un program politic al căru esență ar fi o apropiere mai strînsă de Rusia.

FOIȚA.

Aforisme, meditațiuni și cugetări filosofice

de ale împăratului roman Marc Aurel după traducerea germână a lui Dr. Albert Wittstock, în românesce de Jeronim G. Barițiu.

(Urmare.)

Cât de ridicul purced ómenii! Contimporaranilor, cu cari trăesc împreună lerefusă lauda, ér de altă parte tot ei pun mare preț pe lauda posterității. Aceia apoi se laude ceea-ce nici n'au cunoscut și nici nu au vêdut. Acesta însă întocmai este ca și când cineva s'ar intristă, că nici predecesorii lui nu i-au ținut panegirice.

Nu ți inchipuî, dacă ceva îți face greutate, că nu ar fi posibil pentru un om. Din contră, dacă ceva este pentru un om posibil și corêspundătoriu naturei sale, apoi crede, că îți va fi posibil și ție.

Dacă cine va mi pôte probă în mod convingătoriu, că nu judec sau nu lucrez corect, apoi cu plăcere o voi face altcum, deóre-ce eu caut numai

adevêrul, care încă nu a păgubit pe nimenea. Perde însă cel care persistă în rătăcirea și ignoranța lui.

Îmi împlinesc datorințele, tóte celelalte nu me împórtă; pentru că acelea sau sunt neinsuflețite, sau fără rațiune, sau în rătăcire și necunoscătoriu de drum.

Alesandru al Macedoniei și cel ce a mînat asinul lui au avut după mórtea lor aceeași sórte. Pentru că sau au fost primiți în aceeași sãmênță de viață a lumii, sau că a fost și unul și altul risipiți între atome.

Mórtea este finitul contradicțiilor impresiunilor sensuale, al agitațiunei impulsunilor, al continuei lucrări, a minții și al servilismului cărnei.

Este infamant, când sufletul teu este obosit deja înainte de a se fi obosit corpul teu.

Asia, Europa, unghiuri ale lumii, oceanul întreg o picătură în univers! Muntele Athos o neinsemnată grămadă de pămînt a lumii; întregul present, o clipită a eternității! Totul mic, schimbăcios, disparent!

Cel ce a vêdut cele esistente în present, acela a privit preste tóte câte au fost dela început și vor fi în etern. Pentru-că totul este din aceea și natură și formă.

Supune-te impregiurărilor, în care te au pus sórtea ta, ér ómenilor, cu care te au asociat desti-nul arătale iubire sinceră.

Când voesci să-ți faci o plăcere, observă calitățile eminente ale contimporanilor tei, precum energia de lucru a unuia, modestia celui alt, generositatea unui al treilea și așa mai departe, la al patrulea o altă virtute. Pentru-că nimic nu înveselesce așa de mult, ca modelele de virtute, care reies în abundență din faptele contimporanilor nostri. Pentru aceea nu le perde nici odată din vedere.

Esti supêrat, că ai numai cutare sau cutare greutate și nu esti de trei sute funți? Ei bine nu te supêră deci nici pentru aceea, că ai să trăesci numai atâta ani și nu mai mult.

Ambițiosul își află satisfacțiunea în purtarea altuia față de el, voluptuosul în propria sa pasiune, înțeleptul în fapte, ce i sunt lui particulare.

(Va urmă.)

Acésta se răspândește de dușmanii Germaniei, în scopul ca să pôtă vorbi mai târziu despre un nesucces al călătoriei împăratului.

Autorul notei din „Politische Correspondenz” se miră cum de călătoria lui Wilhelm al II-lea în Anglita a fost mai puțin comentată de cât cea din Rusia, cu toate că amândouă au aceeași importanță.

Cu visita împăratului în Anglita se sêvêrsece un fapt de natură a stringe și mai mult relațiunile pretinsești dintre aceste două puteri, ceea-ce ar însemnă cel puțin o fortificare morală a principiilor alianței întreite. Apariția lordului Salisbury și a contelui Hatzfeld în decursul prezenței împăratului la Osborne, dovedește, că și călătoria împăratului în Anglita are oarecare importanță politică, întocmai ca și călătoria în Rusia.

Cursul extraordinariu pentru lucrul de mână.

Cu ziua de ieri s'au deschis porțile seminarului nostru archidieceșan pentru învățătorii noștri confesionali, cărora biserica le a dat ocaziune să asculte un curs extra-ordinariu din lucrul de mână, ca mergând pe acasă, să fie în stare a pune și la școlile noastre în practică aceea ce popore, cari de sute de ani se ocupă cu cultura, au aflat cu cale a introduce pentru perfecționarea poporului. Eri s'a deschis porțile seminarului pentru învățătorii în activitate, ca aceea ce nu și a putut însuși pe timpul, când au fost ei elevi ai institutului nostru archidieceșan pedagogico-teologic, să-și însușescă acuma în decursul acestui curs extra-ordinariu.

Cursul acesta inițiat de biserică este un viu monument pentru caracterizarea bisericii noastre. În mâinile sale biserica ține aprinse făclile luminei și a culturii poporului.

Etă opera mărță, pe care o sêvêrsece biserica noastră. Etă opera mărță, pe care o-a urmărit ea dela întemeierea sa, etă opera mărță pe care o urmărește și în ziua de astăzi cu multe sacrificii.

E nobilă problema bisericii lui Christos, pe care cu abnegațiune o-a împlinit între toate împregiurările.

Nobilă, dar totodată și grea este problema bisericii noastre ortodoxe române din Ungaria. Avîsată numai la puterile sale morale și materiale, nespriginită din nici o parte, ba chiar împedecată de multe ori și sub diferite pretecești, biserica noastră cu rară perseverență și urmărește misiunea civilizatoare, pe care de bunăvoie și o-a impus.

Din sêrăcia sa și cea a poporului, care și el a sêrăcit până la os, biserica noastră rivalizează cu statul în intențiunea de a străbate adevărata cultură în masele poporului, care cultură unica este în stare să producă adevărata fericire pămîntescă.

Spre scopul acesta biserica noastră în marea strîmtoare, în care se află, din proverbiala sêrăcie a poporului român ortodox susține 770 școle populare, la cari are aplicați 893 de învățători, susține un gimnasiu inferior în Brad, provădit cu 5 profesori și cu director, susține în Brașov o școală populară inferioară cu 14 puteri didactice, tot acolo susține o școală comercială, o școală reală inferioară, și un gimnasiu cu 8 clase, la cari școle e aplicat un corp profesoral de 25 de persoane. Susține mai departe seminarul archidieceșan pedagogico-teologic de aici cu 9 puteri didactice, și în această lucrare culturală a sa în cele mai multe cazuri nu întîm pină nici cea mai mică bunăvoință, din contră este suspiționată, și i se pun pedeci chemate a demora-

lisă atât poporul, cât și omenii, cu cari ea sêvêrsece această obositoare lucrare.

Prin introducerea cursului extra-ordinariu în lucrul de mână, care s'a început ieri în seminar, biserica crede, că va contribui în mod și mai mare ca până acuma pentru dezvoltarea poporului. De aceea nu a cruțat nici un fel de sacrificii numai ca lucrarea începută să se continue pe base legale, dar totodată și solide.

Deschiderea cursului:

Conform cerculariului Ven. Consistoriu archidieceșan s'a început ieri cursul extra-ordinariu pentru lucrul de mână. Deschiderea acestui curs s'a făcut în mod de tot sêrbătoresc prin Preacuvioșia Sa părintele archimandrit și vicariu arhiepiscop Dr. Ilarion Puscariu, fiind de față aproape toți membrii Venerabilului Consistoriu archidieceșan, câți se află în Sibiu, precum și alți onorațiori.

După cântarea obicinuită corală „*Impêrate cereșce*”, părintele archimandrit a arătat importanța instrucțiunii preste tot, care zace în misiunea grea a învățătorului, în următoarea vorbire:

„Nimenia nu mai trage astăzi la indoelă, că prosperarea, bunăstarea și fericirea unui popor depinde dela instrucțiunea, ce i se dă prin școală. Sôrtea unui popor dară, putem dice, este pusă în mâinile celor chemați ex professo a se ocupa cu instrucțiunea, și acestia sunt învățătorii. Numai dacă statul învățătoresc este adus în pozițiune a-și împlini misiunea sa în școală precum se cade și se recere după împregiurările timpului, se pôte dice, că biserica și statul chemate în prima linie a se îngriji de bunăstarea și fericirea vremelnică și vecinică a poporelor, s'a apropiat de resolvirea celor mai cardinale probleme ale lor, care trebuie să fie instrucțiunea. Aplicând aceste adevăruri la poporul român trebuie ori și cine, care cât de cât cunosc istoria poporului nostru românesc, să se mire, cum a fost posibil, ca pe lângă multele obstacule să se ridice învățămîntul la poporul nostru în timpul recent aproape la acel nivel, la care se află învățămîntul la alte popore din patrie.

Acésta a fost posibil numai așa, că învățătorii noștri și-au cunoscut problema lor și ca nîse apostoli adevărați cu resignațiune au urmat sfaturilor conducătorilor lor, cari au înțeles tot așa de bine, cari sunt neajunsurile poporului nostru.

Sunteți chemați, domnilor învățători, a participa la un curs extra-ordinar în lucrul de mână. Zelul dvostre arătat prin aceea, că n'a-ți pregetat a alerga în timpul feriilor, când fie-care învățătoriu are lipsă de un fel de recreațiune, la acest curs extra-ordinariu, me face a crede, că dvostre a-ți înțeles pe deplin însemnătatea lui.

Me află dispensat dară a vorbi la acésta ocaziune despre însemnătatea acestui curs, ce o pôte avî în dezvoltarea instrucțiunii noastre populare pentru folosul material și moral al poporului nostru. Fiind sigur, că dvostre toate acestea le știți, mie, ca reprezentante al Escelenției Sale Domnului nostru arhiepiscop și metropolit, numai atăta 'mi mai rămâne cu ocaziunea deschiderii solemne a acestui curs, a ve aduce aminte, că dacă Escelenția Sa Înaltpreasântitul nostru metropolit Miron Romanul în conțelegere cu Venerabilul Consistoriu, ținînd cont de adevăratele interese ale instrucțiunii și ale binelui poporului nostru, nu a pregetat a sacrifica din bunul bisericii o sumă de bani considerabilă pentru instituirea acestui curs, este rîndul la dvostre să se ve arătați demni de aceste sacrificii aduse în

interesul instrucțiunii. Acésta va fi de sigur numai atunci, dacă dvostre timpul cel scurt de a lucra l' veți folosi cu scumpătate, câștigându-ve cunoștințele de lipsă în instruirea lucrului de mână la acest curs, apoi dacă veți aplica aceste cunoștințe în școlile populare, ce le conduceți, conlucrînd astfel, ca deprinderile în lucrul de mână să se generalizeze pe cât se pôte de tare în școlile din archidieceșă, — o lucrare, care de sigur va aduce foloșele sale pentru sêrmanul poporul nostru românesc.

Aici ve recomand pe dl instructor în lucru de mână G. Moian, care câștigându-și cunoștințele necesare în patrie și afară de patrie în Germania, și a făcut de problemă a vieții sale dezvoltarea acestui ram de instrucțiune, dsa este angajat de Escelenția Sa și de Venerabilul Consistoriu de instructor în acésta specialitate. Dsa ca unul, care posedă încrederea Escelenției Sale și Venerabilului Consistoriu mai avînd de ajutoriu al seu pe dl învățătoriu C. Mușlea din Brașov de asemenea vîrsat în acest ram al instrucțiunii, va ști se justifice încrederea, ce s'a pus în dsa.

A mai vorbi de o ordine și disciplina recerută între dvostre la masă și preste tot pe timpul petrecerii aici, țin de prisos, știind, că dvostre înșive rădimați pe disciplină în școală și în societate. Cu aceste puține cuvinte sunt autorizat din partea Escelenției Sale Înaltpreasântitul nostru arhiepiscop și metropolit a deschide acest curs, preste care Escelenția Sa imploră de sus și dă binecuvîntarea sa.

La acestea apoi a răspuns dl G. Moian, mulțămînd în numele participanților cursului pentru încrederea Preaven. Consistoriu accentuînd, că se vor silî să corîspundă acelei încrederi și sacrificiilor considerabile, ce le face maica biserica pentru prosperarea nîmului nostru.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”

Sătmariu, 8 Aug. n. 1890. Comitatul Sătmariu de nou și-a atras asupra sa atențiunea generală prin serbarea memoriei lui Kôlcsey, carele s'a născut înainte de acésta cu 100 de ani într'un sat ne însemnat (Szôdemeter) din Sêlagiu, ér ca deputat dietal și protonotariu a funcționat în cottul Sătmariului. În dieta din Pojon Kôlcsey fû primul orator cu cultură clasică și cu erudițiune europenă; el premerse ca magistrul lui Kossuth, Wesselényi, Szemere, și celor ce au avut rol în 1848.

În special asupra inteligenței din cottul Sătmariu avî Kôlcsey influință decîdătoare. Înainte de el, aici în cottul Sătmariu aveau renume în totă țera bătele turnate cu plumb din Csenger și Tyukod; cu aceste ciomege adecă se făceau alegerile la comitat, aceste băte dau direcțiune vieții publice în comitat, și în sate pe spatele țeranilor.

Kôlcsey fû primul reformator modern în acest comitat. El nisuia să ridice nivelul cultural al poporului magiar, să scotă limba magiară de sub domina limbei latine culinare. Însă abia după activitate parlamentară de doi ani, Kôlcsey fû revocat din dietă prin votul nobilimei ruginose din acest comitat. În loc de recunoștință pentru nîșînțele sale, fû timbrat de om periculos și reformator, pe carele timpul seu nu vrea să-l urmeze.

Kôlcsey murî în 1838. Valoarea lui numai târziu, preste 2-3 decenie fû recunoscută de lumenii din acest comitat. Astfel apoi comitatul îi aședă icônă în sala cottensă, ér orașul Sătmariu, ajutorat de comitat, îi redică o mică și modestă statuă de marmor în piața din Sătmariu.

Acuma în 8 Aug. acésta icônă, respective statuă fuseră incununată câte cu o conună din partea comitatului, orașelor Sătmariu, Careii, Baia-Mare, din partea Academiei, societății Kisfaludy, și a comitatelor vecine.

Episcopul catolic Meszlényi, cu suita sa încă fû de față la serbare, deși Kôlcsey fû un bărbat protestant. Au luat parte și câțiva bărbați români la festivitate, ca revanș, pentru-că și confrății unguri au fost de față înainte cu câțiva ani la adunarea teatrală română, ce s'a ținut în Baia-Mare. Și eu cred că bine au făcut. Șovenismul deși ne amărește dîlele, totuși n'ar fi bine, când înstrîinarea ar produce o isolare completă. Curtuasia e bună și între împregiurările cele mai agitate.

Kôlcsey a făcut bine pentru magiari. Românii nu le-a făcut rău; în contra românilor n'a pronunțat nici măcar o vorbă rea, semn, că bătrînii unguri în timpul lor erau mai cuminte ca șovenistii moderni. Progresul românilor este în parte și progresul țerii, ceea ce șovenistii, ca Iuda rînfăcătoria, nu vreau să înțelgă. Dar vedă ei, unde-i va duce terorismul, ce cu plăcere îl aplică față de totă suflarea națională. Nu ungurii de astăzi ni au dat naționalitatea; nu ei o vor lua. Și dacă totuși

Oglinda plugarilor

după

Fritz Möhrlein

prelucrată de

I. C.

XIX.

Sugătorii de sânge, sau belitorii țeranului.

(Urmare.)

La tot cazul aceste nu sunt lucruri îmbucurătoare pentru cetitori, și pôte rău e și mai mare ca cum ni l' închipuim noi. Lucrul cel mai trist este însă atunci, când acest rău a ajuns așa de departe, încât cămătariul ne este ultimul mijloc de scăpare și sunt omeni, cari decă își luau de sîma și își plăteau cametele regulat o puteau duce destul de bine, ér nefăcîndu-le aceste au ajuns la sapă de lemn.

Trebuie să mărturisim, că aceste cazuri sunt unele din cele mai triste, și țeranul este un om lășător în privința plății cametelor, afară de aceea numai necurată îi îndemnă să mîrgă la cămătari, dîră avem institute de economii unde nu trebuie să plătim camete din sîmă afară mari, dar cel mai bun mijloc de ajutorare este înființarea de institute de economii mai în fie-care comună, unde să satorim camăta cea mai mică posibilă, și atunci poporul în-

tr'adevăr că s'ar puté ajută, ba să facă fie-care ce pôte să se ajute de unde se pôte și să se ferescă atât de institutele de economii, de prin orașe cât și de cămătari. Căci aceste nu sunt altceva decăt o sêrăcie pe capul lor.

Nu arare-ori se află alte incurcături, cari aduc pe țeran în rociul acelor paianjini, și anume trista lor nedibăcie, voia de a speculă, mândria lor față de vecini și cunoscuți, cărora se rușinează a le spune că se află în vre-un nêcas, și pentru aceea mai bucuros plătesc camete îndoite sau întreite cămătarilor.

Aceste incurcături din urmă sunt cele mai rele și periculoase, căci ele te duc la cada cu argăsala. Și de aceea fie-care să se pădîscă înainte de a ajunge la pórta cămătariului, și să se întrebe oare nu mi a-și puté eu ajută pe altă cale? Oare nu a-și puté eu încunjură pe acest om, care a nefericit sute de familii? și dacă acésta este numai o patimă de mândrie falsă, sau alt ceva de felul acesta, atunci să-și recunoscă greșala și să și caute ajutoriu la omeni binevoitori cu dare de mînă și buni la inimă, căci fôrte adese ori acest prim pas este isvorul, din care isvoresc toate relele asupra noastră.

Feriți-vă dar de cămătari ca de foc, căci acestia ve pârlesc când ve este lumea mai dragă.

(Va urmă.)

unii tind la acésta, vrënd a ne săpă grópă, înși și vor cădă în ea.

Serbarea pe lângă discursuri, cântece și ban chet, fû ridicată și prin iluminarea orașului în ôrele de séra. Poporul puțin orientat, nu scia ce însemnătate are acésta serbare. Am auzit pe o nevastă din oraș dicënd: „Ce pompă mare, domni pe D deu nu-l cînstese așa de tare”. . . O altă femeie țerancă dicea: „Ôre ce bine a putut face țerii acesta om, când astăzi în țară nime nu este mulțamit?”. . . Un țeran român dicea: „Nu vëd cruce, acest om sərbătorit pôte n'a cređut în cruce!”.

În birturile de rangul al doilea se ocoșau cetățenii: că de acum înainte toți locuitorii din țară sê se fac magiari, cine nu se va face, va fi esportat în străinătate; dacă muscalii scot afară pe jidovi, ungurii încă sê scôță afară pe naționalități. Altul mai prudent răspunse: Nu-i lipsă de acésta, ômenii merg cu glôta în America, Serbia, și România. Publicul neprocopsit recurse la vin, ca sê scôță din el înțelepciune.

La banchetul festiv d-nii oratori au accentuat cu toții „buna înțelegere între popóre, decare avem lipsă cu toții”. Așa, așa dñii sê fac astăzi mai politicoși. Dar apoi cetățeni, ceialalți sunt seduși de frașele jurnalistică șoviniste magiare. Cum cugeta jurnalistica a repară acest rêu? Dacă vor dá pe córdă păcii poporul magiar va observă că, ce au scris până acuma sunt pleve; dacă vor forță șovinismul, poporul magiar va vedé totuși odată, că naționalii rămân ceee-ce sunt; și nici atunci jurnalistica șovinistă nu va avé dreptate:

„Mediem tennere beati!” Fericit este acel magiar, care n'a intrat în glôta șovinismului terorisătoriu; el va rămâné înțelept în tot timpul.

Séra m'am virit, pre-cum puteți observă, și eu prin mai multe localități, sê vëd pulsul stratelor din societate. Un flăcău de origine syab, astăzi ul-tra-magiar, me face atent, că astăzi românii sunt pândiți comândă și în toate mișcările lor particulare, mi recomădă mie, ca prețin, sê nu cutez a atacă ideea de stat magiar, căci o simplă referadă este de ajuns sê fii lipsit de mijlôcele de traiu. Eu, ce am putut face alta, i am mulțamit pentru acésta atențiune, i-am gratulat, că este inițiat în secretele poliției de stat; însă mărturisind drept nu cred, că statul are încredere în acest flăcău, căci bea după o altă a înesă de vin și mănăcă câte trei porțiuni de carne. Invidiez sănătatea acestui flăcău civilizat, însă Ddeu se ferescă pe tot natul ungar și român de principiile lui, cari se găsesc în fundul străității. Dar așa e lumea, ômenii cu minte vorbesc puțin și precugetat, flăcăii renegați tot strigă în gura mare, încât și magiari asurđesc de gura lor.

Va se dică: Kölcsény nici astăzi nu e priceput de toate stratele societății. Dar bine este, că cei chemați l'a înțeles și aprețiat. Moderator.

Representanții teologiei științifice din restimpul apologetico-polemic.

(Urmare).

În jumătatea a II-a a secolului al II-lea pe lângă literatura bisericească greacă și siriană a început a se desvoltă încă și cea latină, carea drept că în acest restimp n'a ajuns încă în privința cantitativă, nici în cea calitativă la acel grad de desvoltare, la care literatura bisericească greacă; cu toate acestea însă a produs relativ destul de bune și însemnate lucrări. S'au distins ca scriitori bisericești latini în secolul al II-lea și al III-lea: 1. Minuciu Felix 2. Tertulian 3. Ciprian. 4. Novatian. 5. Comodian 6. Victorin și 7. Arnobiu.

1. După socotința celor mai mulți critici și patologi, cel mai vechiu scriitoriu bisericesc latin e avocatul Minuciu Felix. Născut verosimil în Cirta în Africa proconsulară, a fost activ în Roma, pe timpul împăratului roman Marc Aurel, sau a succesorului seu Comod (180—192). A scris o apologie foarte nimerită, plină de spirit, într'o dicțiune latină frumoasă și în formă de dialog, sub titlul „Octavius”. Pretinții lui, creștinul Octaviu și păgânul Ceciliu, dispută în acest op asupra creștinismului. Disputa termină cu lăpădarea păgânismului imoral, și primirea creștinismului d-deese din partea păgânului Ceciliu. Un număr considerabil dintre patologi și criticii secolului nostru e de aceea opinie, că nu acest Minuciu Felix, ci autorul necunoscut al celei mai vechi traduceri latinesci, numite „versio antiqua Italiae”, e primul scriitoriu latin. Dar în timpul mai nou în deosebit germanul Ebert a combătut mai temeinic acésta părere, și și-a dat totă năsuința de a câștigă cât de mulți aderenți pentru socotința sa, că Minuciu Felix, și nu altul, e cel mai vechiu scriitoriu latin.

2. Quintus Septimius Florens Tertullianus. S'a născut din părinți păgâni în Carthago Africa proconsulară cam pe la anul 150 după Christos. Ca avocat și retor și-a fost câștigat în Roma un deosebit renume, când la anul 193 primesce creștinismul. Mai târziu devine presbiter în Carthago anume cam pe la anul 196. Dela început a înclinat spre rigorism, deci după sase ani ai profeției trece, cam la anul 202, la Montanism, și întemează la apus un montanism mai curat, carele — după el — primesce numele de tertullianism, și se lătește în Africa și Europa vestică. Ca montanist combate cu sarcasm „lacsismul” bisicesic catolice în mai multe opuri de ale sale. El a murit îndată după anul 220 după Christos. Unii afirmă, că ar fi trăit chiar până la anul 240. Atât e sigur, că în anul 220 a fost încă în viață.

Tertullian a fost un caracter energic, plin de spirit, ager, puternic precum în scrierile sale așa și în viața sa,

cu o însuflețire rară pentru adevărul evangheliei, cu o rigóre fără rezervă atât față de sine, cât și față de alții. Serie câte odată sarcastic, are un stil retoric, plin de figuri și și sentențios, de unde și obscuritatea, ce o întimpinăm în lucrările lui. În urmă el e propriul întemeitor al terminologiei teologice latine, pentru că în opurile lui aflăm mai întâiu cuvintele: substantia, trinitas, satisfactio sacramentum etc.

Numéroșele opuri, ce le avem dela Tertullian, se împart în de comun în apologetice, polemice dogmatice și practice sau morale.

a) Tote opurile lui apologetice sunt scrise înainte de trecerea sa la montanism. Cele mai memorabile sunt: „Apologeticus adversus Gentes”, o apologie compusă cu multă agerime și profunditate, ea tradéză pe juristul devotat, carele cu o erudițiune rară apără creștinismul față de imputările ce i-se fac din partea păgânilor. O prelucrare a acestei scrieri menită pentru publicul mare, sunt cele 2 cărți intitulate „ad nationes”. În scrierea „ad Scapulam”, carele ca proconsul în Africa, sub împăratul Septimiu Sever, persecută pe creștin fără cruțare, îl combate pe acesta și cu o mare cutezanță al pasese în contra lui. „De testimonio animae” e aceal op al seue, în carele espune mai pe larg ideea exprimată deja și în „Apologeticus” (cap 17), cea mai bună pentru adevăritatea creștinismului și a doctrinei sale e inima umană sau cu alte cuvinte: creștinismul e unica religione carea corăspunde pe deplin trebuințelor religioase ale naturii omenesci (anima humana naturaliter christiana). În urmă în contra iudeilor a scris opul: „adversus Iudaeos” la ce sê-l fi îndemnat o disputațiune publică, ce a avut-o cu iudeii, și în carea sgomotul și larma celor de față sê-l fi împedecat de a ajunge ca sê se apere cu graiu viu. (Va urmă.)

Inscințare. *)

La școlă elementară de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiiu” se va începe anul școlar 1890/91 cu 1 Septembrie. st. n. a. c., și anume, înscrierile se vor face în 1, 2 și 3 Septembrie în localul direcțiunei (strada Morii Nr. 8) în fie-care și între ôrele 8—12 a. m. și 3—5 p. m., érá prelegerile se vor începe în 4 Septembrie la 8 ôre a. m. Tacsă de înscriere e de 2 fl. Copilele membrilor „Reuniunii femeilor române din Sibiiu” sunt scutite de tacsă de înscriere. Didacțul este de 20 fl. la an, solvibili în 4 rate anticipative, în casuri extraordinare și în 10 rate lunare. Elevele, cari vin dela școlé străine, în lipsa de atestat se vor supune unui examen de primire în 3 Septembrie la 5 ôre p. m.

Părinții din provincie și vor puté aședă ficele în internatul împreună cu școlă civilă de fete a „Asociațiunei transilvane etc.”, cu care școlă noastră stă în strinsă legătură și este sub același coperiș. Sibiiu 15 August st. n. 1890. Direcțiunea.

Varietăți.

* (Himen.) Dl Al. Marghiloman, ministrul lucrărilor publice din România și a serbat actul cununiei cu d șora Elisa Fica cea mai mare a principelui Al. Stirbeiu la 11 l. c. n. în Paris.

* (Cas de mörte.) Jalcicii părinți Samuel și Ana Pop, cuprinși de adăncă durere aduc la cunoștința tuturor conșăngenilor și cunoșăuților, că fica lor Veturia a încetat din viață. Rămășițele pământesci s'au aședat spre odihnă vecinică în cimiterul gr. or. din Oraștie la 13 August a. c. n.

* (Premiat.) Dl Augustin Degan. învăț. în Vețel, după-cum comunică mai multe foi magiare și germane a fost premiat la exposițiunea din Viena pentru obiectele espuse din ramul stupăritului.

* (Fabrica de arme ungară.) Arsenalul din Viena a avut sê cerceteze 50 de puscii ale fabriciei de arme ungare. Comisiunea de esaminare le-a aflat și acum de necorăspundătoare.

* (Desființarea banilor de colegii.) S'a publicat dispozițiunea luată de ministrul Csaky, că din anul școlar 1890/91 începând, se desființéză la universitatea din Pesta banii de colegii și se prescrie o tacsă de instrucțiune de 30 fl. pe semestru de fie-care ascultătoriu ordinariu dela universitate. Léfa profesorilor se va mări în mod corăspundător.

* (Turnul mănăstirei dela Sinaia.) Mercuri la ôra 5 p. m. s'a prăbușit până în temelie, cu mare sgomot și nori groși de fum, turnul ce se construia la pörta mănăstirei dela Sinaia. Acest turn ajunsese la ôre-care înălțime și dacă nu prindeau de veste lucrătorii sê fugă la o parte, cine scie câți morți era sê avem de înregistrat. Vom vedé a cui este răspunderea pentru acésta pagubă, care cât pe aci era sê fie o catastrofă.

Rezultatele aplicații bugetului României pe anul financiar 1889/90.

„Monitoriu oficial” publică comptul general de gestiune al statului pe anul 1889/90 și raportul d lui director al comptabilității, espunând rezultatele realizate prin prin aplicarea bugetului în intervalul dela 1 Aprilie 1889 până la 31 Martiu 1890.

Aceste compturi și rapörte, espunând situațiunea în modul cel mai clar, ne grăbim, și noi a pune în vederea publicului următoarele date mai importante:

*) On. Redacțiuni ale celorlalte diare române din patrie sunt rugate a publică sau a luă notiță despre acésta inscințare și în colônele diarelor lor.

Creditele acordate pentru esercițiul 1889/90 până la 31 Martiu 1890 sunt următoarele:

Credite după buget	lei	158.581.575.87
Credite suplimentare și extraord.	lei	3.334.802.58
Credite repurtate plătită dela 1 Aprilie 1889 până la 30 Martiu 1890	lei	1.339.911.04
total	lei	163.256.289.49
Se scad creditele anulate	lei	2.240.989.90
Credite totale până la 31 Martiu 1890 sunt de	lei	161.015.299.59
Asupra acestor credite s'a constat și lichidat până la 31 Martiu 1890 drepturi pentru o sumă de	lei	153.154.133
Și s'a mai plătit	lei	150.723.021
Rămâne a se mai plăti asupra creditelor acordate	lei	10.292.277
Și asupra drepturilor constatate și lichidate	lei	2.431.111

Ținënd sémă de cota drepturilor dobândite de creditorii statului în alți ani, în raport creditele bugetare, în ultimii câți-va ani de cota ordinară a creditelor reportate e probabil ca drepturile dobândite de creditorii statului până la închiderea definitivă a anului financiar, nu va fi mai mare decât 159.415.299.

Venind acum la cestiunea evaluărilor bugetare și a drepturilor constatate în favorul statului până la 31 Martiu 1890, constatăm următoarele:

Venituri	Evaluări bugetare	Drepturi constatate
Contribuțiuni directe	27.500.000	28.645.592
„ indirecte	36.805.000	38.570.033
Monopoluri	42.000.000	40.544.896
Venituri domeniiale	22.950.500	24.339.117
Căi ferate	11.724.700	11.500.000
Poste, telegraf, imprimerie	5.900.000	5.959.817
Venituri speciale ale dif. ministere	3.659.000	3.140.677
Venituri diferite	9.088.800	10.033.445
	159.628.000	162.703.571

Constatările sunt dar superioare evaluărilor cu lei 3.075.571. Tote veniturile au dat constatări mai mari s'au apröpe egale cu evaluările bugetare. Numai monopolurile statului și căile ferate sunt de desuptul evaluărilor, primele cu o sumă de apröpe 1½ milioane și celelalte cu 500.000 lei. Până la închiderea esercițiului, drepturile constatate vor suferi ôre-care modificări, însă modificări, însă de mică importanță și care prin urmare nu vor schimbă întru nimic rezultatele generale ale esercițiului.

Încasările efectuate până la 31 Martiu 1890 însuméză 146.991.299 sau 92 % din evaluările bugetare și 90 % față cu constatările. Aceste rezultate sunt apröpe identice cu ale anilor precedenți. Eță cum au stat în acest an evaluările bugetare, constatările și încasările.

Eval. buget	Constatări	Încasări
1886/87	138.237.695	139.754.925
1887/88	140.753.331	142.538.730
1888/89	160.666.324	164.598.252
		147.852.395

Rămășițele până la 31 Martiu din debitu constatat la aceea epocă se cifră cu 15.711.271 lei și anume:

Din contribuțiuni directe	lei	3.564.492
Din contribuțiuni indirecte	lei	804.919
Monopolurile statului	lei	1.650.654
Venituri domeniiale	lei	4.112.099
Căi ferate	lei	3.200.000
Poste, telegraf, imprimerie	lei	525.823
Veniturile diferitelor ministere	lei	229.851
Diferite venituri	lei	1.623.430
		15.711.271

Din aceste rămășițe, acelea din contribuțiuni indirecte din monopolurile statului, căi ferate, poste, telegraf, și alte venituri ale ministerelor, în total 6.411.248 vor fi probabil pe deplin încassate până la 30 Septembrie, data închiderei esercițiului 1889—90.

Pentru contribuțiunile directe, reversibile la închiderea esercițiului, represintă apröpe invariabil 5 % din constatări: rămășița anului 1889—90 nu va fi dar mai mare de 1.432.250 și prin urmare în intervalul dela 1 Aprilie 1890 se va încassă de sigur 2.132.242. În lunile Aprilie și Mai s'au încassat deja 1.145.000 lei.

Din rămășița veniturilor domeniiale se vor încassă cel puțin 50 % s'au 2.056.000 lei, dacă ținem sémă de media încasărilor în ultimii câți-va ani.

După toate probabilitățile, până la 30 Septembrie se va încassă din rămășițele de lei 15.711.271, constatate la 31 Martiu cel puțin 11.599.490 lei, cari adăugați la cele efectuate până la 31 Martiu 1890, dau un total de încasări de 158.519.309 lei.

Din toate acestea rezultă următoarea situație pentru 30 Septembrie, când se va închide esercițiul 1889/90:

Venituri încassate până la 31 Martiu 1890	lei	146.991.299
Venituri probabile a se încassă dela 1 Aprilie 1890 până la 30 Septembrie 1890	lei	11.599.490
		158.590.789

Cheltuelile efectuate până la 31 Martiu 1890 lei 150.723.021

Cheltuelile probabile a se mai efectua până la 30 Septembrie 1890 lei 7.087.976

157.810.998

Escedent bănesc la închiderea esercițiului lei 778.711

Situația financiară a anului 1889/90 se încheie în condițiuni din cele mai favorabile, și de natură a consolidă și mai mult creditul statului. „Curierul Financiar.”

Loterie.

Mercuri în 13 August 1890.

Sibiiu: 63 86 71 44 33

Bursa de Viena și Pesta.

Din 12 August 1890.

	Viena	B.-pes.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Obligațiuni urbariale tem.-băn. cu sorți	—	—
Galbin	5.49	5.46
Napoleon	9.17	9.15
100 marce nemțesci	56.40	56.35
London pe (poliță de trei luni)	115.55	115.40

Nr. 350.

[400] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul gr. or. al Hațegului se descrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Livezeni, cu salariu anual de 280 fl., bani din repartitie, cuartir liber în edificiul școlii, 4 stângini de lemne, din cari are a se încălzi și școala, grădini de legumi lângă școală și grădina de pomi.

Alesul este deobligat a conduce elevii la biserică în Dumineci și sâmbători.

2. Nucșora, cu salariu anual 240 fl., cuartir și lemne focali. În Dumineci și sâmbători va avea a conduce elevii la biserică și a ține strana sub liturgiă.

3. Zlasti, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne focali.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni au a-și trimite cererile lor — în termenul prescrip- in- struite conform prescrip- telor legale la sub- scrip- tul.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comite- tele parohiale.

Hațeg, la 24 Iuliu, 1890.

Ioan Rațiu,
protopresbiter.

Nr. 474.

[399] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci, devenite vacante la școlile elementare gr. or. din comunele mai jos însemnate se descrie concurs cu termen până la 20 August a. c.

1. Șugag, două posturi, cu sa- larii câte de 200 fl., care se va solvi în rate lunare decursive din cassa co- munei, cuartir liber și 20⁰ lemne de foc. Învățătorii, care va fi ales de notariu al comitetului parohial, pentru prevederea agendelor scripturistice va primi o remunerațiune de 10 fl. și folo- sința grădinei școlare.

2. Pianul de jos, un post cu salariu anual de 200 fl., care se incas- sează prin repartitie dela popor și se va solvi în patru rate decursive.

3. Pianul de sus, un post cu salariu anual de 200 fl., cuartir li- ber și 20⁰ lemne de foc.

Dela concurenți se ascăptă, ca se instrueze elevii în cântările bisericesti, se cânte Dumineca și în sâmbători cu elevii și se țină strana în biserică.

Reflectanții la aceste posturi în învățătoresci au a-și aserne cererile lor instruite conform normelor din vigore, până la termenul sus indicat la oficiul protopresbiterat subsemnat.

Sebeș, 17 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresb. gr. or. în conțelegere cu comite- tele parohiale respective.

I. Tipeiu,
prot.

Nr. 124.

[398] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc devenit vacant la școala gr. or. din Brașovul-vechiu se descrie con- curs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Cu postul acesta e împreunat un salariu anual de 300 fl., care se ri- dică pe lângă cuitanță dela epitropia parohială în rate lunare anticipative.

Dela concurenți se cere să fie de reli- gia greco-orientală, să aibă calificați- nea prescrip- ta de lege; să fie bineversați în cântările și ritualele bisericesti, fiind îndatorați a ține strana în biserică Dumineca și sâmbătore, și a instrui în aceea tinerimea școlară.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a-și aserne cererile lor instruite conform legilor în vigore până la ter- minul arătat subscrisului comitet prin prea onoratul oficiu protopresbiterat I-lea al Brașovului.

Brașov, 12 Iuliu, 1890.

Comitetul parohial gr. or. dela Santa Adormire din Brașovul vechiu, în con- țelegere cu prea onoratul oficiu pro- topresbiterat I-lea al Brașovului.

George Perșinariu,
paroch și președinte.

Nr. 194

[397] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci cu începutul anului școlar 1890/91 în comunele bisericesti mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Abrudului se publică con- curs cu termen de 30 zile.

1. Cărpiniș, cu salariu de 200 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

2. Trêmpoele, cu salariu 200 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

3. Bucium-Isbita, cu salariu 150 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

4. Bucium-Sat, cu salariu 150 fl., din ajutoriu erarial și repar- titiune, cuartir și încălzi.

5. Buninginea, cu salariu 150 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

6. Ciuruleasa, cu salariu 150 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

7. Corna, cu salariu 150 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

8. Galați, cu salariu 150 fl., din fondul școlariu și repartitie, cuartir și lemne de încălzi.

9. Presaca, cu salariu 150 fl., din repartitie, cuartir și încălzi.

10. Soharu, cu salariu 150 fl., din repartitie și lemne pentru încălzi.

11. Vêrtop, cu salariu 150 fl., din repartitie și fondul școlar, cuartir și încălzi.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi să trimită concursele la subscrisul oficiu până la termenul cuvenit.

Oficiul protopresbiterat gr. or al
Abrudului.

Abrud, 12 Iuliu, 1890.

Romul Furdul,
protopresbiter adm.

Nr. 450.

404] 2—3

EDICT.

Ioana Constandin Todescu legi- timata nevastă a lui George Gros din pa- rochia gr or. Șugag, și-a părăsit le- gitimul ei bărbat cu necredință pri- begind prin lume, fără ca să se scie locul ubicațiunei și de mai este în viață, din anul 1883, se citează prin acesta ca până la 1 Ianuarie 1891 să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contra, procesul divorțial încamint de supra- numitul ei bărbat se va pertractă și decide și în absența ei.

Sebeș, în 1 Iuliu, 1890.

Forul matrimonial de prima instanță al tractului Sebeș.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.**Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.**

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone							
Viena	3.25	8.—	10.50	—	București	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	—	11.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	—	—	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	—	—	
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	1.56	5.44	Lómneg	5.16	11.58	8.27	—	—	
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59	7.—	—	
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Feldiára	2.43	4.00	—	10.32	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	Orăștia	—	2.49	6.28	Sibiiu	6.10	12.52	9.23	7.35	—	
	2.32	7.11	3.09	2.06		Apața	3.12	4.44	—		11.18	Györök	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56	Sibiiu — Copșa mică				
Mező-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46	Ágostonfalva		3.32	5.20	—	11.30	Pauliș		3.05	4.46	9.23	Deva	—	3.53	7.26	Sibiiu	7.35	3.35	4.34	9.50
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40	Homorod	3.47	5.47	—	11.51	Radna-Lipova	3.23	4.58	6.34	Branicica	—	4.18	7.48	Ocna	8.02	4.09	4.58	10.14		
Bratca	—	—	4.54	4.03	Hașfalău	4.20	6.35	—	12.27	Conop	3.39	5.16	6.52	Ilia	—	4.43	8.10	Lómneg	8.30	—	5.25	10.40		
Bucia	—	—	5.14	4.25	Sighișoara	5.25	8.12	—	1.35	Soborșin	—	5.38	7.17	Gurasada	—	4.53	8.20	Șeica mare	9.05	—	5.55	11.10		
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Elisabetopole	5.45	8.47	—	1.59	Zam	—	5.53	7.33	Conop	—	5.21	8.48	Copșa mică	9.34	—	6.20	11.35		
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Mediaș	6.12	9.29	—	2.32	Bérvava	—	6.33	8.20	Soborșin	—	5.56	9.17	Cucerdea—Oșorheiu—Reghinul-săs						
Stana .	—	—	6.38	5.49	Copșa mică	6.33	10.10	—	2.59	Gurasada	—	6.58	8.49	Conop	—	6.46	9.54	Cucerdea	2.55	8.20	2.56	—		
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Micăsasa	6.46	10.32	—	3.13	Ilia	—	7.22	9.16	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38	Cheța	3.25	8.50	3.29	—		
Ghirbou	—	—	7.11	6.28		Blaș	6.48	10.42	11.47		3.18	Branicica	—	7.38	9.32	Pauliș	6.06	7.50	10.51	Ludoș	3.41	9.11	4.06	—
Nădișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Micăsasa	—	11.01	12.04	3.33	Deva	—	8.14	10.18	Györök	6.24	8.03	11.03	M. Bogat	3.56	9.20	4.15	—		
Cluș	6.02	10.35	7.39	7.04	Blaș	7.22	11.37	12.32	4.03	Simeria (Piski)	—	8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	Cipeu-Iernut	4.33	9.57	4.34	—		
	6.12	11.02	7.54	8.30	Crăciunel	—	11.52	12.44	4.14	Orăștia	—	9.12	11.14	Arad	7.06	8.38	11.38	Kerelô-Sz.-Pál	4.48	10.12	5.10	—		
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Șibot	—	9.34	11.39	Szolnok	7.45	9.05	12.10	Nireșten	5.11	10.35	5.34	—		
Ghiriș	7.30	12.42	9.18	10.31	Aiud	8.15	1.50	1.54	5.24	Vințul de jos	—	9.56	12.05	Budapesta	11.51	2.25	4.47	Oșorheiu	5.30	10.54	5.53	—		
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Vințul de sus	—	2.20	2.16	5.45	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	Viena	1.55	5.50	7.45	Reghinul - săs.	5.50	4.58	—	—		
Ujóra	—	1.25	9.56	11.27	Ujóra	—	2.28	2.23	5.51	Teiuș	—	10.44	12.58		7.20	1.40	6.05		7.25	7.—	—	—		
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Simeria (Piski) — Petroșeni					Petroșeni — Simeria (Piski)					Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea				
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Ghiriș	9.16	3.33	3.15	6.47	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Reghinul-săs.	—	8.25	8.—	—		
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Oșorheiu	—	10.—	9.49	—		
	8.42	2.24	10.57	1.18	Cluș	10.36	6.05	4.53	8.10	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	41.57	5.24	Nireșten	7.44	6.14	10.39	—		
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	Nădișul ung.	10.48	6.26	5.32	8.30	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Kerelô-Sz.-Pál	8.07	6.37	11.02	—		
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.11	Ghirbou	—	6.42	5.48	8.50	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Cipeu-Iernut	8.29	6.58	11.23	—		
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	Aghireș	—	6.58	—	9.05	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	M. Bogat	9.02	7.28	11.53	—		
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.46	Stana	—	7.24	6.11	9.19	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Ludoș	9.35	7.41	12.06	—		
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	Huiedin	—	7.47	—	9.43	Arad — Timișoara					Timișoara — Arad					Simeria (Piski) — Hunedóra				
Elisabetopole	10.30	—	1.08	4.27	Huiedin	12.01	8.27	6.43	10.02	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	—	6.30	1.10	Cheța	9.51	7.57	12.22	—		
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	Ciucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59	—	Cucerdea	10.23	8.25	12.50	—		
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Bucia	—	9.08	—	10.56	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orșizfalva	7.49	2.19	—	Hunedóra — Simeria (Piski)						
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Bratca	—	9.28	—	11.13	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46	—	Hunedóra	—	9.25	—	—		
Ágostonfalva	—	—	3.56	8.36	Rév	—	9.28	—	11.13	Orșizfalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03	—	Cerna	—	9.51	—	—		
Apața	1.26	—	4.19	9.10	Mező-Telegd	1.10	10.04	7.51	11.32	Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41	—	Simeria (Piski)	—	10.10	—	—		
Feldioara	1.47	—	4.44	9.44	Oradea-mare	1.36	10.41	8.17	12.07	Timișoara	—	9.04	6.50	Arad	9.25	3.55	—	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
Brașov	2.23	—	5.20	10.31	P. Ladány	2.01	11.06	8.42	12.41	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	—	6.30	1.10	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
	2.33	—	5.30	9.48		Szolnok	2.08	1.19	8.47	1.09	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	Budapesta	3.31	3.31	10.09	3.03	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orșizfalva	7.49	2.19	—	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
Predeal	3.47	—	6.45	12.08	Viena	5.11	6.35	11.51	5.10	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46	—	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
București	9.30	—	11.35	—		7.15	6.50	1.55	8.15	Orșizfalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03	—	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
						7.20	6.05			Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41	—	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
										Timișoara	—	9.04	6.50	Arad	9.25	3.55	—	Cucerdea — Oșorheiu — Reghinul-săs						
Murêș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murêș Ludoș					Ghiriș — Turda					Turda — Ghiriș					Hunedóra — Simeria (Piski)				
Murêș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20	Hunedóra	—	9.25	—	
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49	Cerna	—	9.51	—	
Bistrița	—	—	—	9.59	Murêș-Ludoș	—	—	—	7.21	Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară					Hunedóra — Simeria (Piski)				
										Sighișoară	—	5.—	11.23	—	Odorheiu	—	8.40	2.45	9.51	Simeria (Piski)	—	10.10	—	
										Odorheiu	—	7.49	1.50	—	Sighișoară	—	10.52	—5.28	10.10					

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.